

QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG “NỀN VĂN HOÁ VIỆT NAM TIÊN TIẾN, ĐẬM ĐÀ BẢN SẮC DÂN TỘC” CỦA ĐẢNG TA

✉ PHẠM BÁ THỊNH* - NGUYỄN THỊ DUYÊN**

Ngày nhận: 09/07/2022

Ngày phân biện: 08/08/2022

Ngày duyệt đăng: 30/08/2022

Tóm tắt: Khái quát quá trình nhận thức của Đảng ta về văn hoá, nhất là những nhận thức mới về văn hoá tại Đại hội lần thứ XIII của Đảng. Đặc biệt, tập trung làm rõ nội dung “Xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc” trong bài viết “Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam” của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng.

Từ khóa: Văn hoá tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, nền tảng tinh thần, con người.

THE PROCESS OF BUILDING “AN ADVANCED VIETNAMESE CULTURE IMBUED WITH NATIONAL IDENTITY” OF OUR PARTY

Abstract: Overview of the perception process of the Communist Party of Vietnam on culture, especially new perceptions about culture at the 13th Party Congress. In particular, focus on clarifying the content “Building an advanced Vietnamese culture imbued with national identity” in the article “Some theoretical and practical issues about socialism and the path to socialism in Vietnam” by General Secretary Nguyen Phu Trong.

Keywords: Advanced culture, national identity, spiritual foundation, human.

1. Khái quát quá trình xây dựng “nền văn hoá Việt Nam tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc” của Đảng ta

Thực tiễn hơn 90 năm lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam luôn nhận thức đúng đắn về vị trí, vai trò của văn hóa và thường xuyên quan tâm lãnh đạo, phát huy sức mạnh văn hóa đối với sự phát triển bền vững của đất nước.

Ý thức sâu sắc về sức mạnh văn hóa đối với sự nghiệp giải phóng dân tộc và công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội, ngay từ năm 1943, Đảng ta đã ban hành “Đề cương văn hóa Việt Nam”, được xem như bản Cương lĩnh văn hoá đầu tiên của Đảng ta, đặt nền tảng lý luận cho sự nghiệp xây dựng nền văn hóa kháng chiến, kiến quốc trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và soi đường cho sự phát triển nền văn hóa Việt Nam những năm qua.

Đảng ta xác định: “Văn hóa là một trong ba mặt trận: kinh tế, chính trị, văn hóa”, vì vậy, “phải hoàn thành cách mạng văn hóa mới hoàn thành được công cuộc cải tạo xã hội” và “Đảng tiên phong phải lãnh đạo văn hóa tiên phong”; đồng thời, đề ra ba nguyên tắc cuộc vận động văn hóa mới: Dân tộc, đại chúng, khoa học. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, ba

nguyên tắc của cuộc vận động văn hóa mới đã trở thành ngọn cờ cổ vũ, động viên, tập hợp đông đảo đội ngũ trí thức, văn nghệ sĩ vào Hội Văn hoá cứu quốc và soi đường cho các hoạt động của đội ngũ văn nghệ sĩ, trí thức, tạo thành sức mạnh tinh thần to lớn, động viên, cổ vũ nhân dân ta tiến hành cuộc Tổng khởi nghĩa Cách mạng Tháng Tám năm 1945 thắng lợi, lập nên nước Việt Nam dân chủ cộng hòa và Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ - lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu. Trong hơn 20 năm kháng chiến chống Mỹ, cứu nước, Đảng đã lãnh đạo đội ngũ văn nghệ sĩ, trí thức quán triệt sâu sắc nguyên tắc tính dân tộc, tính đại chúng, tính khoa học của Đề cương Văn hóa Việt Nam; kế thừa, phát huy những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc qua mấy nghìn năm dựng và giữ nước, đồng thời tiếp thu chọn lọc tinh hoa văn hóa của nhân loại, sáng tạo ra những tác phẩm văn hóa nghệ thuật kiệt xuất, phục vụ kịp thời cho cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước. Sức mạnh nội sinh của văn hóa đã được phát huy mạnh mẽ, tiếp thêm sức mạnh cho dân tộc, trở thành niềm cổ vũ, động viên to lớn đối với quân và

*,** Trường Chính trị tỉnh Thanh Hoá

dân hai miền Nam - Bắc; nâng cao tinh thần yêu nước, thôi thúc mạnh mẽ phong trào thi đua giữa tiền tuyến và hậu phương, quyết tâm thực hiện lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Đánh cho Mỹ cút, đánh cho ngụy nhào”, góp phần giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước. Sau chiến thắng vĩ đại Mùa xuân năm 1975, cả nước bước vào xây dựng chủ nghĩa xã hội. Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IV của Đảng đã tiếp tục khẳng định: Tiến hành đồng thời ba cuộc cách mạng, trong đó tập trung tiến hành cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa nhằm xây dựng nền văn hóa mới và con người mới xã hội chủ nghĩa phát triển toàn diện và thực hiện lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Muốn xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội, phải có những con người mới xã hội chủ nghĩa”. Trong thời kỳ đổi mới của đất nước, với tư duy đổi mới toàn diện, Đảng đã chủ trương đổi mới tư duy trên lĩnh vực văn hóa. Tháng 11 năm 1987, Bộ Chính trị (Khóa VI) đã ban hành Nghị quyết số 05-NQ/TW về lãnh đạo văn hóa - văn nghệ trong cơ chế thị trường. Nghị quyết đã xác định những định hướng lớn chỉ đạo việc đổi mới và nâng cao chất lượng phê bình văn học - nghệ thuật; công tác quản lý văn học - nghệ thuật và một số nhiệm vụ văn hóa - văn nghệ.

Đặc biệt, Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội năm 1991 của Đảng xác định một trong sáu đặc trưng của xã hội chủ nghĩa mà nhân dân ta xây dựng là: Có nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc văn hóa dân tộc, tiến hành cách mạng xã hội chủ nghĩa trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa làm cho thế giới quan Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh giữ vị trí, vai trò chỉ đạo trong đời sống tinh thần xã hội. Đồng thời, kế thừa và phát huy những truyền thống văn hóa tốt đẹp của các dân tộc, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại, xây dựng một xã hội dân chủ, văn minh vì lợi ích chân chính và phẩm giá con người; chống tư tưởng, văn hóa phản tiến bộ, trái với truyền thống tốt đẹp của dân tộc, trái với phương hướng đi lên chủ nghĩa xã hội.

Quán triệt nguyên tắc tính dân tộc, tính đại chúng, tính khoa học, Cương lĩnh đã chỉ rõ những định hướng về xây dựng nền văn hóa mới gồm: Tạo ra đời sống tinh thần cao đẹp, phong phú, đa dạng, có nội dung nhân đạo, dân chủ, tiến bộ. Phát huy vai

trò văn học, nghệ thuật trong nuôi dưỡng, nâng cao tâm hồn Việt Nam; khẳng định và biểu dương những giá trị chân chính, bồi dưỡng cái chân, thiện, mỹ theo quan điểm tiến bộ; đấu tranh phê phán những cái phản văn hóa, lỗi thời, thấp kém; bảo đảm quyền được thông tin, quyền tự do sáng tạo của công dân; phát triển các phương tiện thông tin đại chúng, thông tin đa dạng, nhiều chiều, kịp thời, chân thực và bổ ích.

Hội nghị lần thứ 5 Ban Chấp hành Đảng Trung ương (khóa VIII) tháng 7 năm 1998, đã ra Nghị quyết chuyên đề về: “Xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc”, xác định những quan điểm cơ bản:

Một là, văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, vừa là mục tiêu, vừa là động lực thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội.

Hai là, nền văn hóa mà chúng ta xây dựng là nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.

Ba là, nền văn hóa Việt Nam là nền văn hóa thống nhất mà đa dạng trong cộng đồng các dân tộc Việt Nam.

Bốn là, xây dựng và phát triển văn hóa là sự nghiệp của toàn dân do Đảng lãnh đạo, trong đó đội ngũ trí thức giữ vai trò quan trọng.

Năm là, văn hóa là một mặt trận. Xây dựng và phát triển văn hóa là một sự nghiệp cách mạng lâu dài, đòi hỏi phải có ý chí cách mạng và sự kiên trì thận trọng.

Đến Hội nghị lần thứ 10 Ban Chấp hành Trung ương (khóa IX) đã tiến thêm một bước về khẳng định vai trò của văn hóa: Bảo đảm sự gắn kết giữa nhiệm vụ phát triển kinh tế là trung tâm, xây dựng, chỉnh đốn Đảng là then chốt với không ngừng nâng cao văn hóa - nền tảng tinh thần của xã hội; tạo nên sự phát triển đồng bộ của ba lĩnh vực trên chính là điều kiện quyết định bảo đảm cho sự phát triển toàn diện và bền vững của đất nước.

Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ X của Đảng tiếp tục nhấn mạnh, phải giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc, nâng cao chất lượng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; quan tâm chăm lo xây dựng, hoàn thiện những phẩm giá nhân cách tốt đẹp của con người Việt Nam.

Trong quá trình hội nhập và phát triển, để chủ động đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch trên lĩnh vực tư

tưởng, văn hóa và ngăn chặn "luồng văn hóa độc hại" xâm nhập vào nước ta từ nhiều con đường khác nhau, Bộ Chính trị (khóa X) đã kịp thời ban hành Nghị quyết số 23-NQ/TW "Về tiếp tục xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới", định hướng cho toàn Đảng, toàn dân và toàn quân quyết tâm giữ gìn, bảo vệ "bản sắc văn hoá dân tộc" trong thời kỳ hội nhập quốc tế. Bộ Chính trị yêu cầu cấp ủy, chính quyền, Mặt trận, đoàn thể các cấp và đội ngũ đảng viên, cán bộ tăng cường đấu tranh trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa và chung tay góp sức, kiên quyết ngăn ngừa, phòng, chống sự xâm nhập của các sản phẩm văn hóa độc hại, ảnh hưởng đến văn hóa truyền thống và đạo đức xã hội.

Kế thừa ba nguyên tắc cuộc vận động văn hóa mới của "Đề cương Văn hóa Việt Nam" và phát triển tư tưởng văn hóa của Đảng, Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (bổ sung, phát triển năm 2011) tiếp tục khẳng định: Xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc, phát triển toàn diện, thống nhất trong đa dạng, thấm nhuần sâu sắc tinh thần nhân văn, dân chủ tiến bộ; làm cho văn hóa gắn kết chặt chẽ và thấm sâu vào toàn bộ đời sống xã hội, trở thành nền tảng tinh thần vững chắc, sức mạnh nội sinh quan trọng của sự phát triển. Kế thừa và phát huy những truyền thống văn hóa tốt đẹp của cộng đồng các dân tộc Việt Nam, tiếp thu những tinh hoa văn hóa nhân loại, xây dựng một xã hội dân chủ, công bằng, văn minh, vì lợi ích chân chính và phẩm giá con người, với trình độ tri thức, đạo đức, thể lực và thẩm mỹ ngày càng cao.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng trong những năm đổi mới, lĩnh vực văn hóa đã đạt được nhiều thành tựu to lớn, quan trọng. Tư tưởng, đạo đức và lối sống của cán bộ, đảng viên và Nhân dân đã có những chuyển biến tích cực. Nhiều giá trị mới về văn hóa, chuẩn mực đạo đức được khẳng định và nhân rộng trong xã hội. Phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" và Cuộc vận động "Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh", các phong trào thi đua yêu nước ngày càng được mở rộng và từng bước đi vào thực chất trong đời sống xã hội. Công cuộc bảo tồn và phát huy các di sản văn hoá của dân tộc đã đạt được nhiều tiến bộ. Nhiều di sản văn hoá vật thể, phi vật thể được bảo vệ và phát huy giá trị. Công tác xã hội hoá đã thu hút được đông đảo

các tổ chức và cá nhân tham gia bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hoá, góp phần tích cực gìn giữ bản sắc văn hóa, phát huy những giá trị truyền thống tốt đẹp trong kho tàng di sản văn hóa dân tộc, dần loại bỏ những sự lỗi thời, lạc hậu.

Tuy nhiên, do những tác động tiêu cực từ mặt trái của cơ chế thị trường và hội nhập quốc tế, lĩnh vực văn hóa cũng đã bộc lộ những hạn chế nhất định, tác động không nhỏ đến văn hóa truyền thống của dân tộc.

Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI chỉ rõ: Văn hóa phát triển chưa tương xứng với tăng trưởng kinh tế. Quản lý văn hóa, văn nghệ, báo chí, xuất bản còn thiếu chặt chẽ. Môi trường văn hóa bị xâm hại, lai căng, thiếu lành mạnh, trái với thuần phong mỹ tục, các tệ nạn xã hội, tội phạm và sự xâm nhập của các sản phẩm và dịch vụ độc hại làm suy đồi đạo đức, nhất là trong thanh, thiếu niên, rất đáng lo ngại.

Đây là những nguy cơ tiềm ẩn làm xói mòn các giá trị văn hóa, đạo đức truyền thống tốt đẹp của dân tộc, gây mất trật tự an ninh xã hội, cản trở sự phát triển bền vững của đất nước. Để xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến đậm đà, đậm đà bản sắc dân tộc, làm cho văn hóa gắn kết chặt chẽ và thấm sâu vào toàn bộ đời sống xã hội, trở thành nền tảng tinh thần vững chắc, sức mạnh nội sinh quan trọng của sự nghiệp đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI của Đảng đã xác định các chủ trương, biện pháp sau:

Một là, củng cố và tiếp tục xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, phong phú, đa dạng. *Hai là*, phát triển sự nghiệp văn học, nghệ thuật; bảo tồn, phát huy giá trị các di sản văn hóa truyền thống, cách mạng. *Ba là*, phát triển hệ thống thông tin đại chúng. *Bốn là*, mở rộng và nâng cao hiệu quả hợp tác quốc tế về văn hóa; đổi mới, tăng cường việc giới thiệu, truyền bá văn hóa, văn học, nghệ thuật, đất nước con người Việt Nam với thế giới; mở rộng, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động thông tin đối ngoại, hợp tác quốc tế trong lĩnh vực văn hóa, báo chí, xuất bản.

Đến Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng, xác định nhiệm vụ: Xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, con người Việt Nam phát triển toàn diện, thì nội dung phương hướng phát triển đất nước đặt ra trong Báo cáo chính trị Đại hội lần thứ XIII của Đảng nhấn

manh yêu cầu “về phát triển con người toàn diện và xây dựng nền văn hóa văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc”[1]. Bước nhận thức mới về mối quan hệ hữu cơ, chặt chẽ giữa văn hóa và con người, nhấn mạnh hơn đến vai trò của con người với tính chất là chủ thể, cũng là mục đích của việc phát triển văn hóa. Phát triển nền văn hóa cũng chính là phát triển con người và ngược lại. Con người không chỉ là trung tâm của chiến lược phát triển đất nước mà còn là chủ thể sáng tạo văn hóa, người kiểm chứng giá trị văn hóa, đề tài để khai thác tạo ra sản phẩm văn hóa. Ngược lại cũng chính văn hóa là biểu hiện tập trung cao nhất của bản chất con người trong xã hội mới, phản ánh “lợi ích chân chính và phẩm giá con người, với trình độ tri thức, đạo đức con người”[2]. Cùng với chủ trương gắn kết chặt chẽ giữa tăng trưởng kinh tế với thực hiện tiến bộ, công bằng xã hội; sự tăng cường và gắn kết xây dựng con người và nền văn hóa trong một thể thống nhất sẽ trở thành cơ sở vững chắc để “khơi dậy tinh thần dân tộc và ý chí, quyết tâm phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc; dân tộc cường thịnh, trường tồn”[3]; không chỉ làm cho văn hóa thực sự trở thành nền tảng tinh thần, mà còn trở thành động lực mạnh mẽ cho sự nghiệp xây dựng, phát triển đất nước, bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc 2021 đã đánh giá một cách toàn diện việc triển khai đường lối, chủ trương, các nghị quyết, chỉ thị, kết luận của Đảng về công tác văn hóa, văn nghệ thời gian qua; kết quả xây dựng văn hóa, con người Việt Nam sau 35 năm thực hiện công cuộc đổi mới đất nước và đề ra phương hướng, nhiệm vụ trọng tâm công tác văn hóa, văn nghệ trong giai đoạn 2021-2026, tầm nhìn đến năm 2045. 75 năm sau Hội nghị Văn hóa toàn quốc lần thứ nhất (24/11/1946), Hội nghị Văn hóa toàn quốc lần này có một ý nghĩa rất quan trọng, là diễn đàn để lắng nghe và là dịp cổ vũ, động viên các các nhà văn hóa, trí thức, văn nghệ sĩ tiếp tục phát huy tinh thần đoàn kết, thống nhất trong ý chí, hành động; liên kết các lực lượng làm công tác văn hóa, văn nghệ trong và ngoài nước tạo thành một mặt trận đồng lòng, dốc sức phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân; phát huy ý chí và sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, kết hợp với sức mạnh thời đại, triển khai thắng lợi Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng.

2. Nội dung về “xây dựng nền văn hoá Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc” trong bài viết của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng

Đặc biệt, nghiên cứu bài viết “Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam” của GS.TS Nguyễn Phú Trọng - Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam. Về tổng quan, bài biết đã thể hiện rõ mô hình Chủ nghĩa xã hội ở nước ta; luận chứng những thành tựu từ thực tiễn xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước ta; những định hướng phát triển đất nước của Đảng ta thời gian tới. Từ đó, có cơ sở lý luận khoa học và thực tiễn cách mạng để “Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới”. Trong đó, Tổng Bí thư tiếp tục khẳng định và làm sâu sắc nội dung về “xây dựng nền văn hoá Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc”.

Thứ nhất, “xây dựng nền văn hoá tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc”; một trong những đặc trưng của chủ nghĩa xã hội (CNXH), vì vậy, để xây dựng chủ nghĩa xã hội, để có chủ nghĩa xã hội, tất yếu phải hiện thực hóa được đặc trưng của chủ nghĩa xã hội, đặc trưng về văn hóa; phải biết phát huy sức mạnh của văn hóa “văn hoá là nền tảng tinh thần của xã hội, sức mạnh nội sinh, động lực phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc”.

Thứ hai, “xây dựng nền văn hoá tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc” không chỉ phản ánh đặc trưng, phương hướng của chủ nghĩa xã hội, mà còn thể hiện rõ trong quá trình thực hiện đặc trưng, phương hướng cần nắm vững và giải quyết các mối quan hệ lớn, trong đó cần phải giải quyết mối quan hệ lớn giữa “phát triển văn hoá đồng bộ, hài hoà với tăng trưởng kinh tế và tiến bộ, công bằng xã hội”.

Thứ ba, các thuộc tính bản chất, hệ giá trị nền văn hóa mà chúng ta xây dựng “là văn hoá tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, một nền văn hoá thống nhất trong đa dạng, dựa trên các giá trị tiến bộ, nhân văn; chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh giữ vai trò chủ đạo trong đời sống tinh thần xã hội, kế thừa và phát huy những giá trị truyền thống tốt đẹp của tất cả các dân tộc trong nước, tiếp thu những thành tựu, tinh hoa văn hoá nhân loại”[4]. Những thuộc tính bản chất, hệ giá trị của nền văn hóa Việt Nam được Tổng Bí thư nêu ra nhằm hướng tới mục

đích cuối cùng, suy cho đến cùng là vì con người trong một xã hội văn minh, ở đó “lợi ích chân chính và phẩm giá con người, với trình độ tri thức, đạo đức, thể lực, lối sống và thẩm mỹ ngày càng cao”[5] được đáp ứng, đây chính là lẽ tất yếu trong công cuộc giải phóng toàn diện con người và sẽ đạt được ở chủ nghĩa xã hội.

Thứ tư, “Con người giữ vị trí trung tâm trong chiến lược phát triển; phát triển văn hoá, xây dựng con người vừa là mục tiêu, vừa là động lực của công cuộc đổi mới”[6]. Nội dung này hoàn toàn thống nhất với quan điểm của Đảng ta về xây dựng con người và nền văn hóa Việt Nam. Đây cũng là nhận thức mới trong việc xác định con người là trung tâm của chiến lược phát triển đất nước và khẳng định mô hình chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, xét đến cùng là kiểu tổ chức xã hội lấy con người làm trung tâm. Nên vấn đề phát triển đời sống văn hóa của con người luôn đi cùng với phát triển các lĩnh vực kinh tế - xã hội. Đây là điểm đặc sắc, thuộc tính bản chất của chủ

nghĩa xã hội. Muốn xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội thì nhất thiết phải xây dựng nền văn hóa mới, con người mới xã hội chủ nghĩa.

Tóm lại, nội dung “xây dựng nền văn hoá Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc” trong bài viết của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng và những nhận thức mới của Đảng ta về văn hoá không những là chỉ dẫn đúng đắn, còn là bài học quý cho các địa phương, cán bộ, đảng viên và Nhân dân ta phát huy sức mạnh của văn hoá để thực sự là nền tảng tinh thần của xã hội, sức mạnh nội sinh, động lực phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc”. □

Tài liệu tham khảo

[1], [2]. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội - 2021, tập 1, tr.115-116, tr.46.
 [3], [4], [5], [6]. Báo điện tử Nhân dân, ngày 16 tháng 5 năm 2021, *Về “một số vấn đề lý luận và thực tiễn về CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam”* của GS.TS. Nguyễn Phú Trọng - Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam.

QUAN ĐIỂM LÊNIN VỀ VAI TRÒ...

(Tiếp theo trang 10)

nhân, tiến hành đồng bộ công tác tài chính công đoàn theo hướng chuyên nghiệp, công khai, minh bạch, công bằng, hiệu quả để tăng cường, phát huy các nguồn lực đáp ứng nhiệm vụ nâng cao chất lượng hoạt động công đoàn; phục vụ tốt hơn nhu cầu chính đáng của đoàn viên, người lao động. Tiếp tục tăng cường sự kết dính và công tác lãnh đạo của Đảng đối với các cấp tổ chức công đoàn. Các cấp uỷ Đảng cần đổi mới phương thức lãnh đạo công đoàn, tạo bầu không khí dân chủ và tin cậy của công nhân, viên chức, lao động với Đảng, khắc phục tình trạng khoán trắng, buông trôi hoặc bao biện, làm thay, làm giảm tính chủ động của tổ chức công đoàn, theo dõi, kiểm tra, giúp đỡ các cấp công đoàn phát huy mặt tốt, việc tốt, uốn nắn, khắc phục những lệch lạc, yếu kém trong hoạt động của công đoàn, không ngừng tìm kiếm, phát hiện các nhân tố xuất sắc trong công đoàn để bồi dưỡng, đào tạo đoàn viên trở thành người lãnh đạo công nhân xuất sắc. Trong thời gian đến, công đoàn các cấp cần đổi mới hình thức hoạt động đa dạng để tập hợp người lao động, phối kết hợp chặt chẽ với các tổ chức đoàn thể nhân dân, đẩy mạnh các hoạt động xã hội như thiện nguyện, vì

người nghèo, xây dựng quỹ phúc lợi công nhân, quỹ học đường cơ quan... góp phần tăng cường sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc.

6. Kết luận

Trong điều kiện thực hiện chính sách kinh tế mới, tức là sử dụng chủ nghĩa tư bản để xây dựng đất nước xã hội chủ nghĩa, Lênin đã đưa ra những luận điểm rõ ràng, khoa học, thấy được tính chất của chính sách kinh tế mới và những mâu thuẫn xã hội mà nó gây ra, chỉ ra vai trò quan trọng duy nhất của công đoàn trong việc bảo vệ lợi ích của quần chúng, hóa giải những mâu thuẫn xã hội, duy trì ổn định xã hội và đảm bảo lợi ích lâu dài của giai cấp vô sản. Do đó, nghiên cứu và tìm hiểu hệ thống lý luận về công đoàn trong điều kiện kinh tế thị trường hiện nay luôn có ý nghĩa chỉ đạo to lớn. □

Tài liệu tham khảo

[1] Aves, Jonathan (1996), *Workers Against Lenin: Labour Protest and the Bolshevik Dictatorship*, London: I.B. Tauris.
 [2] Lerner, Y. Finkelstein, E. Witztum (2004), *“The Enigma of Lenin’s (1870-1924) malady”*, European Journal of Neurology.
 [3] Lênin (1976), *Toàn tập*, tập 35, 36, 40, 42, Nxb Tiến bộ, Matxcova..
 [4] Lênin (2005), *Toàn tập*, tập 44, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
 [5] Quang Minh, Tiến Phát (2020), *“Hệ thống các quy định pháp luật mới nhất về Công đoàn và chính sách mới dành cho người lao động”*, Nxb Thế giới.